

การบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน
ตำบลโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

**The Public Policy Participatory Administration in Community for Pho
Subdistrict Muang District, SisaKet Province**

วิชชุดา วงศ์พานิชย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

Witchuda Wongpanich

Sisaket Rajabhat University, Thailand

Email: Witchuda.wongpanit@gmail.com

*****

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ และ 2) สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ เป็นการวิจัยแบบผสม กลุ่มตัวอย่างการวิจัย 353 คน สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำชุมชน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมพบว่า ระดับความสำคัญคือมากทุกด้าน ($\bar{X}=3.86:S.D=0.65$) พิจารณาเป็นรายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X}=4.36:S.D=0.67$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X}=3.96:S.D=0.71$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=3.76:S.D=0.65$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}=3.65:S.D=0.63$) และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X}=3.57:S.D=0.61$) สภาพปัญหา ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน ไม่สนใจในการร่วมตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงชุมชน ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินการ การติดตามประเมินผลจากชุมชนค่อนข้างน้อย ขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารนโยบายด้านการศึกษา ศาสนา กีฬาของเยาวชน รวมถึงเรื่องเกี่ยวกับสาธารณูปโภคต่างๆ ในชุมชน

แนวทางการบริหาร ควรส่งเสริมให้ความรู้จัดอบรมในกระบวนการจัดทำแผน แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานให้เหมาะสม การสื่อสารควรเป็นในทิศทางเดียวกัน มีการกำกับติดตามการจัดการงบประมาณให้มี

* วันที่รับบทความ : 12 กรกฎาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 15 สิงหาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 16 สิงหาคม 2566

Received: July 12 2023; Revised: August 15 2023; Accepted: August 16 2023

ความถูกต้องและโปร่งใส และควรมีการปรับทัศนคติระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชนสร้างแรงจูงใจในการเข้ามา
มีส่วนร่วมในชุมชน

คำสำคัญ: นโยบายสาธารณะ; การบริหาร; การมีส่วนร่วม; การปกครองท้องถิ่น

Abstracts

The objectives of this research were to study 1) factors influencing participatory public policy administration in communities in Tambon Pho, Muang District, Sisaket Province, and 2) problems and guidelines for participatory public policy administration in sub-district communities. Pho, Muang District, Sisaket Province. It's a mixed research. The research sample consisted of 353 people by purposive random sampling. and government officials and community leaders, 10 people. The tools used in the study were questionnaires and structured interviews. Data were analyzed using descriptive statistics including percentage, mean and standard deviation.

The results of the research, the factors influencing the public policy management with community participation in all 5 aspects, found that the level of importance was high in all aspects ($\bar{X}=3.86:S.D=0.65$), considering each aspect from the average. can go less as follows Participation in planning ($\bar{X}=4.36:S.D=0.67$), Participation in receiving benefits ($\bar{X}=3.96:S.D=0.71$), Participation in decision-making ($\bar{X}=3.76:S.D=0.65$), participation in evaluation ($\bar{X}=3.65:S.D=0.63$), and participation in operation ($\bar{X}=3.57:S.D=0.61$), The problem situation, people still lack knowledge and understanding in laying Not interested in collectively making decisions to change the community Does not participate in activities undertaken by government agencies There are quite a few community evaluations. Lack of participation in the administration of policy on education, religion, and youth sports Including about various utilities in the community.

Management guidelines Training should be promoted in the planning process. Appoint a coordinating committee as appropriate. Communication should be in the same direction. Budget management is supervised and monitored to ensure accuracy and transparency. And there should be an attitude adjustment between officials and people to create incentives for participation in the community.

Keyword : Public policy; Administration; Participatory; Local Government

บทนำ

การกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแนวคิดที่มีมานานนับตั้งแต่เริ่มมีรัฐธรรมนูญ โดยเป็นแนวคิดที่ถือเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง โดยต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองภายในท้องถิ่นของตน ทั้งเป็นแนวคิดที่เชื่อว่าจะสามารถลดความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ ได้ การปกครองท้องถิ่นได้รับการบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญหลายฉบับ แต่ที่ชัดเจนที่สุด คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ที่มีการบัญญัติไว้เป็นหมวดการปกครองท้องถิ่นที่ชัดเจน โดยวางหลักการว่าท้องถิ่นต้องมีความเป็นอิสระและสามารถปกครองตนเองได้ องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถูกจัดตั้งขึ้นทั่วประเทศทั้งในรูปแบบทั่วไปและรูปแบบพิเศษ มีอำนาจหน้าที่และภารกิจมากมายตามที่กฎหมายกำหนด (ภิรมย์พร ไชยยนต์, 2557 : 1)

การกำหนดนโยบายที่จะบริหารงานและพัฒนาท้องถิ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยส่วนรวมที่ผ่านมารัฐบาลจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และดำเนินการเองทั้งหมดทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง จนทำให้เกิดปัญหาการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่สอดคล้องกับภูมิศาสตร์ของท้องถิ่น ไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น ไม่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น และที่สำคัญไม่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการอย่างแท้จริงของคนในท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล และเพื่อพัฒนาชนบทโดยเฉพาะประชาชนที่เป็นรากหญ้าของประเทศให้มีความอยู่ดี กินดีอย่างทั่วถึง ซึ่งนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น เป็นการกำหนดทิศทาง แนวทาง แผนงาน โครงการและกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกที่จะทำเพื่อพัฒนาท้องถิ่นหรือตอบสนองต่อปัญหาของท้องถิ่นนั้นๆ โดยหน่วยงานราชการในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ต่างมีหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานงาน เพื่อเป็นการขับเคลื่อนนโยบายที่รัฐบาลได้กำหนดไปปฏิบัติเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด เช่น โครงการกองทุนหมู่บ้าน โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และโครงการประชารัฐ เป็นต้น โดยรัฐบาลได้ประกาศนโยบายการสร้างรายได้ว่า สนับสนุนและผลักดันให้มีกระบวนการการสร้างรายได้ให้กับประชาชนทุกระดับ โดยจะส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามศักยภาพของชุมชนในระดับฐานรากของประเทศตั้งแต่การผลิตเพื่อการบริโภค นำผลิตภัณฑ์ที่เหลือออกจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ในระดับครอบครัว ส่งเสริมการรวมตัวเพื่อดำเนินเศรษฐกิจระดับชุมชน เร่งพัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กรวมทั้งการส่งเสริมการเชื่อมโยงอย่างเกื้อกูลและสนับสนุนซึ่งกันและกันกับธุรกิจขนาดใหญ่สู่ตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อสร้างเสริมกระบวนการสร้างรายได้ให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนให้สามารถคิดเอง ทำเองในการพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมในท้องถิ่น โดยมีระบบราชการที่สำคัญเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก นั่นคือ ส่วนงานราชการระดับจังหวัดเป็นหน่วยงานติดตามขับเคลื่อนไปสู่ระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ซึ่งมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละนโยบายซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบันที่ใช้โครงการประชารัฐ คือการพัฒนาท้องถิ่นต้องประกอบด้วยประชาชนในพื้นที่ที่เป็นผู้ขับเคลื่อนดำเนินกิจกรรมโครงการต่างๆ โดยมีหน่วยงานของภาครัฐมาช่วยสนับสนุนทั้งในเรื่องการสร้างองค์ความรู้ กำลังคน กำลังทรัพยากร และงบประมาณต่างๆ แต่นโยบายสาธารณะในระดับในท้องถิ่นส่วนใหญ่ก็ยังคงขาดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ อย่างมาก จนทำให้หลายๆ นโยบายที่ดำเนินการไปแล้วไม่ประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาให้กับท้องถิ่น หรือในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพจนก่อให้เกิด

ประสิทธิภาพตามมา ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งเวลา กำลังคน ทรัพยากรที่ใช้และงบประมาณที่นำลงไปสนับสนุนโครงการต่างๆ (วิลดา อินฉัตร และ อนันต์ ธรรมชาลย์, 2560 : 38-49.)

การดำเนินนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นที่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ อย่างแท้จริง ทำให้นโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นหลายนโยบายถูกต่อต้านจากกลุ่มต่างๆ ในท้องถิ่น หรือนโยบายสาธารณะบางนโยบายไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลตามนโยบายดังกล่าว การศึกษาแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนซึ่งเป็นกระบวนการที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียกับผลของนโยบาย ในการกำหนดนโยบายสาธารณะในชุมชน ในการศึกษาแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นโดยมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ มีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน นอกจากนี้ ยังช่วยให้เข้าใจถึงบทบาทและนำไปประยุกต์ใช้เชิงปฏิบัติในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียกับผลของนโยบายที่เกิดขึ้นในการบริหารนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศนำไปเป็นแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ ให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ คือ ผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 3,003 คน ผู้วิจัยได้ใช้สูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากรโดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่ม

แบบเจาะจง (Purposive random) และผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key-Informant) เป็นผู้เข้าร่วมการแสดงความ
ความคิดเห็นแบบเจาะจง ผู้วิจัยทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำชุมชน ในพื้นที่ตำบล
โพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires)
สำหรับสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ แบ่งออกเป็น
3 ส่วน ประกอบไปด้วย

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามเป็น
แบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเป็นคำถามแบบปลายปิด (Close – ended Question)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน
โดยลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของลิเคอร์ท
(Likert Scale)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน
โดยมีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open- ended Question)

แบบสอบถามเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Standardized interview) เป็น
การศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยใช้คำถามเหมือนกันทุกคน ซึ่งเป็น
กระบวนการวิจัย (methodology) ที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง ซึ่งแบบสัมภาษณ์จะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ
แนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน 5 ด้าน

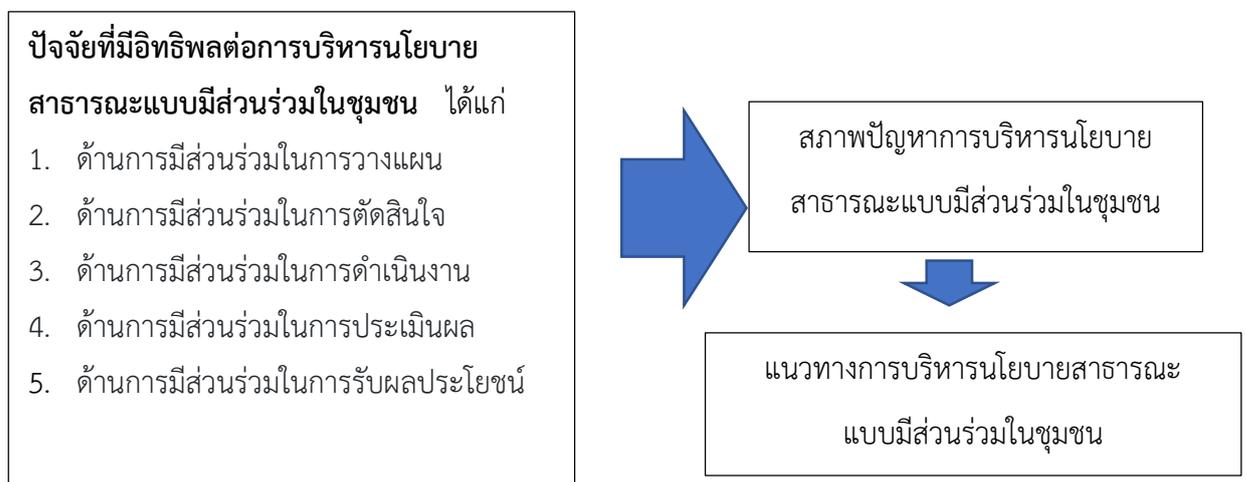
การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินค่าดัชนี
ความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) และ ความเหมาะสมของแบบสอบถาม
ผลการประเมินความสอดคล้องแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าตั้งแต่
0.943-1 คำนวณโดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel และรายการคำถามทุกรายการมีความสอดคล้องตาม
เกณฑ์ที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่งด้วยกัน ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็น
การรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
แบบมีโครงสร้าง (Standardized interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา ปัจจัยที่มีอิทธิพล และ
แนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ชุมชน 5 ด้านว่าเป็นอย่างไร และข้อมูลทุติย
ภูมิเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร เอกสารทางวิชาการต่างๆ และสืบค้นข้อมูลจาก Internet ที่
เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ตามกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Research) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ผลของการสำรวจข้อมูลแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวความคิดการศึกษาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ตำบลโพธิ์อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ ผ่านกระบวนการนำเข้า (Input) เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน มีตัวแปร 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านกระบวนการ (Process) เป็นการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา ส่วนด้านผลผลิต (Output) เป็นการนำเสนอแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ทั้ง 5 ด้าน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน	ค่าที่ได้		ระดับความสำคัญ
	$\bar{x}$	S.D	
1. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะในชุมชน	4.55	0.50	มากที่สุด
2. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายสาธารณะในชุมชน	4.79	0.52	มากที่สุด
3. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย โครงการนโยบายสาธารณะในชุมชน	3.76	0.97	มาก
4. ท่านเข้าร่วมประชุมในการวางแผนนโยบายสาธารณะร่วมกับชุมชน	4.11	0.67	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา แนวคิดในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน	4.59	0.70	มากที่สุด
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน...รวม	4.36	0.67	มาก

จากตารางที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยรวม ($\bar{X}=4.36:S.D=0.67$) ระดับความสำคัญคือ มาก แยกพิจารณาเป็นรายข้อได้ดังนี้ ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายสาธารณะของชุมชน ($\bar{X}=4.79:S.D=0.52$) ระดับความสำคัญคือ มากที่สุด ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา แนวคิดในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=4.59:S.D=0.70$) ระดับความสำคัญคือ มากที่สุด ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=4.55:S.D=0.50$) ระดับความสำคัญคือ มากที่สุด ท่านเข้าร่วมประชุมในการวางแผนนโยบายสาธารณะร่วมกับชุมชน ($\bar{X}=4.11:S.D=0.67$) ระดับความสำคัญคือ มาก และท่านมีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมาย โครงการนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.76:S.D=0.97$) ระดับความสำคัญคือ มาก

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน	ค่าที่ได้		ระดับความสำคัญ
	$\bar{x}$	S.D	
1. ท่านแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้บริหารในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน	3.82	0.51	มาก
2. ท่านได้ร่วมคิดและกำหนดแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน	3.89	0.74	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับชุมชนในการบริหารนโยบายสาธารณะ	3.84	0.67	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับนโยบายของผู้บริหาร	3.56	0.65	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาพร้อมกับชุมชน	3.68	0.69	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ...รวม	3.76	0.65	มาก

จากตารางที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยรวม ($\bar{X}=3.76:S.D=0.65$) ระดับความสำคัญคือ มาก แยกพิจารณาเป็นรายข้อเรียงได้ดังนี้ ท่านได้ร่วมคิดและกำหนดแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน ($\bar{X}=3.89:S.D=0.74$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับชุมชนในการบริหารนโยบายสาธารณะ ($\bar{X}=3.84:S.D=0.67$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้บริหารในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.82:S.D=0.51$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาพร้อมกับชุมชน ($\bar{X}=3.66:S.D=0.69$) ระดับความสำคัญคือ มาก และท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับนโยบายของผู้บริหาร ($\bar{X}=3.56:S.D=0.65$) ระดับความสำคัญคือ มาก

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน
 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน	ค่าที่ได้		ระดับ ความสำคัญ
	$\bar{X}$	S.D	
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลที่สำคัญเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในการบริหารสาธารณะในชุมชน	3.59	0.57	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการนำนโยบายสาธารณะในชุมชนไปปฏิบัติ	3.54	0.60	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการบริหารนโยบายสาธารณะร่วมกับหน่วยงานในชุมชน	3.42	0.57	ปานกลาง
4. ท่านได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานบริหารนโยบายสาธารณะ	3.71	0.70	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการดำเนินงานในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน	3.57	0.62	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน...รวม	3.57	0.61	มาก

จากตารางที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยรวม ($\bar{X}=3.57:S.D=0.61$) ระดับความสำคัญคือ มาก แยกพิจารณาเป็นรายข้อได้ดังนี้ ท่านได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานบริหารนโยบายสาธารณะ ($\bar{X}=3.71:S.D=0.70$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลที่สำคัญเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในการบริหารสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.59:S.D=0.57$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการดำเนินงานในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.57:S.D=0.62$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีส่วนร่วมในการนำนโยบายสาธารณะในชุมชนไปปฏิบัติ ($\bar{X}=3.54:S.D=0.60$) ระดับความสำคัญคือ มาก และท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การบริหารนโยบายสาธารณะร่วมกับหน่วยงานในชุมชน ($\bar{X}=3.42:S.D=0.57$) ระดับความสำคัญคือ ปานกลาง

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน	ค่าที่ได้		ระดับ ความสำคัญ
	$\bar{x}$	S.D	
1. ท่านได้ติดตามผลการดำเนินงานในการบริหารสาธารณะในชุมชน	3.71	0.64	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการบริหารสาธารณะในชุมชน	3.71	0.64	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการบริหารสาธารณะในชุมชนทุกขั้นตอน	3.52	0.65	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารสาธารณะในชุมชน	3.62	0.54	มาก
5. ท่านพึงพอใจในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน	3.71	0.70	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล...รวม	3.65	0.63	มาก

จากตารางที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยรวม ($\bar{X}=3.65:S.D=0.63$) ระดับความสำคัญคือ มาก แยกพิจารณาเป็นรายข้อได้ดังนี้ มี ท่านพึงพอใจในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานในการการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.71:S.D=0.70$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านได้ติดตามผลการดำเนินงานในการบริหารสาธารณะในชุมชน และท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการบริหารสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.71:S.D=0.60$) มีระดับความสำคัญคือ มาก รองลงมา ท่านมีส่วนร่วมในการแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.62:S.D=0.54$) ระดับความสำคัญคือ มาก และท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการบริหารสาธารณะในชุมชนทุกขั้นตอน ($\bar{X}=3.52:S.D=0.65$) ระดับความสำคัญคือ มาก

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน
 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน	ค่าที่ได้		ระดับ ความสำคัญ
	$\bar{x}$	S.D	
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากกิจกรรมการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน	3.79	0.79	มาก
2. ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการบริหารนโยบายในชุมชน	3.91	0.69	มาก
3. ท่านมีความภาคภูมิใจและยินดีต่อการบริหารนโยบายสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในชุมชน	3.92	0.69	มาก
4. ท่านเห็นว่าชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการบริหารนโยบายสาธารณะที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วม	4.09	0.68	มาก
5. ท่านได้มีส่วนร่วมในการรับข้อมูลข่าวสารจากการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน	4.07	0.69	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์...รวม	3.96	0.71	มาก

จากตารางที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์โดยรวม ($\bar{X}=3.96:S.D=0.71$) ระดับความสำคัญคือ มาก แยกพิจารณาเป็นรายข้อเรียงได้ดังนี้ ท่านเห็นว่าชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการบริหารนโยบายสาธารณะที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.09:S.D=0.68$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านได้มีส่วนร่วมในการรับข้อมูลข่าวสารจากการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=4.07:S.D=0.69$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีความภาคภูมิใจและยินดีต่อการบริหารนโยบายสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในชุมชน ($\bar{X}=3.92:S.D=0.69$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการบริหารนโยบายในชุมชน ($\bar{X}=3.91:S.D=0.69$) ระดับความสำคัญคือ มาก และท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากกิจกรรมการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.91:S.D=0.69$) ระดับความสำคัญคือ มาก

ตารางที่ 6 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนทั้ง 5 ด้าน ได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหาร นโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน	ค่าที่ได้		ระดับ ความสำคัญ
	$\bar{x}$	S.D	
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.36	0.67	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.76	0.65	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.57	0.61	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.65	0.63	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.96	0.71	มาก
รวม	3.86	0.65	มาก

ตารางที่ 6 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมพบว่า ($\bar{X}=3.86:S.D=0.65$) ระดับความสำคัญคือ มาก แยกพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X}=4.36:S.D=0.67$) ระดับความสำคัญคือ มาก ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X}=3.96:S.D=0.71$) ระดับความสำคัญคือ มาก ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=3.76:S.D=0.65$) ระดับความสำคัญคือ มาก ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}=3.65:S.D=0.63$) ระดับความสำคัญคือ มาก และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X}=3.57:S.D=0.61$) ระดับความสำคัญคือ มาก

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สภาพปัญหาในการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการของการจัดทำแผนต่างๆ การขาดการวิเคราะห์กลุ่มกรองปัญหา ก่อนการประชาคม ภาวะผู้นำทั้งทางการเมืองและการปกครองไม่มีเป้าหมายในการวางแผนดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน การขาดการประสานงานทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการวางแผน การเตรียมชุมชนในการวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วม ไม่ให้ความสนใจ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง การได้รับข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ มักคิดว่าเป็นหน้าที่ของรัฐ องค์กรบริหารส่วนตำบลปฏิบัติไม่ครบตามระเบียบที่กำหนดของการกระบวนการจัดทำแผน ผู้บริหารมีนโยบายไม่ชัดเจนทำให้การแก้ปัญหาไม่ตรงตามความต้องการของประชาชน ระยะเวลาในการจัดทำแผนไม่เหมาะสมกับสภาพการดำรงชีวิตทำให้ได้นโยบายที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้และไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความกังวลใจต่อปัญหาในชุมชนที่เกิดขึ้น ประชาชนไม่ให้ความสนใจในการมีส่วนร่วมการวางแผนแก้ไขปัญหาและ

เสนอปัญหา ไม่มีความกระตือรือร้นร่วมตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงชุมชนในทางที่ดีขึ้น รวมถึงการร่วมลงมติ การลงมือเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนในชุมชน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประชาชนส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารนโยบายสาธารณะ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินการหรือ จัดขึ้น ประชาชนในชุมชนขาดการมีส่วนร่วมประสานขอความร่วมมือในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ จาก หน่วยงานอื่นๆ และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมหรือการบริจาค เช่น เงิน วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการบริหาร นโยบายสาธารณะในชุมชน และขาดการมีส่วนร่วมสังเกตการณ์การทำงานของผู้รับจ้างภายนอกที่มาทำงาน พัฒนาในชุมชน และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดการมีส่วนร่วมใน การรับผลประโยชน์ที่เกี่ยวกับด้านการศึกษา ศาสนา กีฬาของเยาวชนมาที่สุด รวมถึงเรื่องเกี่ยวกับ สาธารณูปโภคต่างๆ ในชุมชน

ส่วนแนวทางในการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน พบว่า 1) ด้านการมีส่วนร่วมใน การวางแผน หาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผน สร้างความเข้าใจจัดฝึกอบรมและให้ ความรู้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ ประสานงานแจ้งข่าวสาร รายงานผลการพิจารณาแบบแผนให้เป็นที่ทราบ ทั่วกันทั้งผู้นำชุมชนและประชาชน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ให้มีการปรับโครงสร้างการแบ่งฝ่าย งานหรือ คณะกรรมการและผู้ประสานงานให้เหมาะสม กับบริบทชุมชน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน ให้มีการบริหารจัดการระบบสัดส่วนในการลงมติเพื่อเสนอโครงการในการดำเนินงานต่างๆ ตามลำดับขั้นตอน และสื่อสารในการจัดทำความร่วมมือการมีส่วนร่วมในการบริหารนโยบายสาธารณะให้เป็น ในทิศทางเดียวกัน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรมีการกำกับติดตามการจัดการงบประมาณให้ มีความ ถูกต้องและโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงานและไม่ก้าวก่าย บทบาทหน้าที่ซึ่งกันและกัน และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรมีการสร้างความร่วมมือ ร่วมใจและปรับทัศนคติระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน สร้างกิจกรรมในการเข้าร่วมประชุมเพื่อเป็นการสร้าง แรงจูงใจในการเข้าร่วมประชุม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นสำคัญต่างๆ ดังนี้

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมใน ชุมชน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมี ส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ระดับความสำคัญคือ มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุป็น สมสาร

(2563 : 149-162) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่น ของเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่น เทศบาลเมือง หนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างข้อบัญญัติของเทศบาลเกี่ยวกับโครงการหรือนโยบายสาธารณะ การวางแผนงานโครงการหรือนโยบายสาธารณะ วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชนเพื่อจัดทำโครงการหรือนโยบายสาธารณะรวมทั้ง ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในนโยบายสาธารณะและมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมการประชุมประชาคมเพื่อเสนอปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะของประชาชนในเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู

สภาพและปัญหาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม จากผลการศึกษาวิจัย พบว่าสภาพปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจ ของประชาชน ปัญหาการขาดการวิเคราะห์ถ่วงถ่วงปัญหาก่อนการประชาคม ปัญหา ภาวะผู้นำทั้งทางการเมืองและการปกครอง ไม่มีเป้าหมาย วางแผนดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ปัญหาการขาดการ ประสานงานทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดทำแผน ซึ่งสอดคล้องกับคิลปวิชัย น้อยสนธิ (2562 : 101-116) ได้กล่าวว่าปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมคือ การเตรียมชุมชน ในการวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วม ประชาชนไม่ให้ความสนใจ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ได้รับข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ มักคิดว่าเป็นหน้าที่ของตัวแทนชุมชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติไม่ครบตามระเบียบที่กำหนดของกระบวนการมีส่วนร่วม ผู้บริหารมีนโยบายไม่ชัดเจนทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ตรงตามความต้องการของประชาชน ระยะเวลาไม่เหมาะสมกับสภาพการดำรงชีวิตทำให้ ได้โครงการที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้และไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน ซึ่งจันทรานี สงวนนาม (2545 : 1) ได้สรุปว่าการที่ผู้บริหารจะนำการบริหารในรูปแบบนี้มาใช้ควรจะมีระมัดระวังถึงข้อจำกัดของการให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ เพราะอาจทำให้เกิดกลุ่มอิทธิพลขึ้นได้ และก่อให้เกิดความขัดแย้งกัน ความรับผิดชอบและการกระทำของกลุ่มไม่มีหลักประกัน แน่ชัดเพราะทุกอย่างขึ้นอยู่กับมติตัดสินใจของกลุ่ม ผู้บริหารจึงควรคำนึงถึงผลได้ผลเสียเช่น ค่าใช้จ่าย เวลา ปัญหา และสถานการณ์ การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์การควรได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนจะให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในทำนองเดียวกันสมยศ นาวิการ (2545 : 1) ได้กล่าวถึงปัญหาอุปสรรคของการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพว่า อุปสรรคเหล่านี้ อาจเกิดขึ้นกับหลาย ๆ ปัจจัย ดังนี้ อุปสรรคทางด้านองค์การซึ่งจะยึด

ติดกับประเพณี ปรัชญาและค่านิยมขององค์กร คุณภาพของนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงาน คุณภาพของเจ้าหน้าที่ โครงสร้างขององค์กร การขาดบรรยากาศสนับสนุน การขาดระบบการให้รางวัลในการมีส่วนร่วม นอกจากอุปสรรคทางด้านองค์กรแล้ว อุปสรรคบางอย่างอาจเกิดขึ้นจากตัวผู้บริหารเองที่ขัดขวางการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม เช่น ความไม่เข้าใจ การขาดความมั่นคงหรือความกลัวที่สูญเสียอำนาจการบริหารไป เป็นต้น ส่วนอุปสรรคทางด้านผู้ใต้บังคับบัญชานั้น อาจเกิดขึ้นจากการขาดความสามารถ ขาดความต้องการ การไม่รับรู้ว่าคุณคาดหวังให้มีส่วนร่วมและความกลัว นอกจากนี้ยังมีอุปสรรคทำงานด้านสถานการณ์ที่ขึ้นอยู่กับข้อจำกัดด้านเวลา งานและอิทธิพลทางด้านสภาพแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานในพื้นที่ควรจะประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับทราบการเข้ามามีส่วนร่วม เสนอปัญหาและความต้องการเจ้าหน้าที่ของ หน่วยงานภาครัฐควรให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาในโครงการต่างๆ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในแสดงความคิดเห็นในการบริหารนโยบายสาธารณะต่างๆ

2. ควรสร้างจิตสำนึกให้ประชาชน เกี่ยวกับการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนว่านโยบายนั้นจะสำเร็จได้ต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนในทุก ๆ ขั้นตอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการทำการเปรียบเทียบกับตำบลอื่นๆ ด้วย เพื่อจะได้ทราบปัญหาและ อุปสรรคระหว่างตำบลที่ทำการศึกษา นั้น และจะได้หาข้อเปรียบเทียบและดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นให้ถูกต้องตามระเบียบของหน่วยงานราชการ

2. ควรจะศึกษาปัญหากระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายระหว่างประชาชนกับพนักงานของรัฐว่ามีปัญหา อะไรบ้าง เพื่อจะได้แก้ไขจุดบกพร่องนั้นให้ดีกว่าเดิมและแก้ไขได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บิ๊ค พอยท์.
- ภิรมย์พร ไชยยนต์. (2557). *การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น: ศึกษากรณีการปกครอง ตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในระดับจังหวัด*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขา นิติศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิลดา อินฉัตร และ อนันต์ ธรรมชาลัย. (2560). แนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นของ พื้นที่ภาคอีสานตอนใต้. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*. 11 (2), 38-49.
- ศิลปวิษญ์ น้อยสนิท. (2562). การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อนโยบายสาธารณะ. *วารสารวิจัยวิชาการ*. 2 (1), 101-116.
- สมยศ นาวิกการ. (2545). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.
- สุปิ่น สมสาร. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่น ของเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. 5 (2), 149-162.